

بررسی تأثیر استفاده از وبلاگ نویسی بر پیشرفت تحصیلی و میزان علاقه دانش آموزان به یادگیری درس زبان انگلیسی

دکتر سید داود حسینی^۱ نسب

دکتر غلامرضا گل محمدنژاد

یوسف ساجدی^۳ فر

چکیده

تلفیق ارتباط ناهمزمان مبتنی بر رایانه در داخل و خارج از کلاس امروزه نیاز به یک پژوهش دارد. در پژوهش حاضر ما پیاده سازی این تکنولوژی برای بهبود دانش گرامری و علاقه مندا سازی دانش آموزان به یادگیری زبان انگلیسی را وضوح مشاهده کردیم. به منظور انجام پژوهش حاضر از بین تمام دبیرستان های پسرانه شهر تبریز به صورت تصادفی ۲ دبیرستان با سطح تقریباً یکسان ۳۰ نفر گروه آزمایش و ۳۰ نفر گروه کنترل به روش نمونه گیری تصادفی خوشه ای انتخاب شدند. روش پژوهش حاضر نیمه تجربی بود و ابزار جمع آوری اطلاعات آزمون پیشرفت تحصیلی معلم ساخته است که به صورت پیش آزمون و پس آزمون برای سنجش تأثیر وبلاگ نویسی بر یادگیری و میزان علاقه دانش آموزان به زبان انگلیسی استفاده شده است. برای آزمون فرضیه ها از تحلیل کوواریانس ANCOVA استفاده شده است. تحلیل نتایج نشان داد بین گروه ها در دو آزمون گرامر و علاقه تفاوت معنی داری وجود دارد اما در آزمون مهارت خواندن تفاوت معنی دار نبود. نتایج تحلیل نشان داد که علاقه دانش آموزان به یادگیری زبان انگلیسی افزایش یافته و نکات گرامری آنها در کاربرد زبان پیشرفت زیادی داشته است. پژوهش حاضر نشان داد که آموزش از طریق وبلاگ نویسی می تواند به عنوان یکی از ابزار یادگیری اجتماعی در آموزش مهارت های زبان نقش مهمی داشته باشد.

واژگان کلیدی: وبلاگ نویسی، پیشرفت تحصیلی، علاقه، یادگیری زبان انگلیسی و

ارتباط ناهمزمان

۱- استاد دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز

۲- استادیار دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز

۳- کارشناس ارشد برنامه ریزی درسی

مقدمه

علاقه به استفاده از تکنولوژی های وب^۱ از جمله وبلاگ در پیشرفت ابزارهای ارتباطی وب^۲ فرصت های جدیدی برای معلمان و دانش آموزان فراهم کرده است. معلمان با استفاده از این ابزار می توانند محتوای چندرسانه ای، فعالیت های یادگیری و روش های مختلف ارزیابی با توجه به ویژگی های دانش آموزان شان توسعه بدهند (سلوین^۳، ۲۰۰۷؛ الیس^۴، گودیر^۵، پروسرز و اوهارا^۶، ۲۰۰۶؛ سلوین، ۲۰۰۷). هم چنین دانش آموزان با به کارگیری این ابزار می توانند در تولید محتوا مشارکت نمایند، در فعالیت های مختلف یادگیری شرکت کنند، و با منابع متنوع یادگیری ارتباط برقرار کنند (موترام^۷، ۲۰۰۶). وبلاگ ها، ویکی ها پودکست ها گروه های خبری، اتاق های گفتگو ویدئو کنفرانس ها و ابزارهای وایت برد نمونه هایی از این ابزارهای ارتباطی هستند که دسترسی فراگیر را به صورت همزمان^۸ و ناهمزمان^۹ با سایر منابع یادگیری آسان می سازد. این ابزارها نرم افزارهای اجتماعی هستند که ارتباط اجتماعی و یادگیری مشارکتی را تسهیل می کنند، اطلاعات را در گروه ها کشف و تقسیم می کنند، محتوا را ایجاد و بر آن مدیریت می کنند، اطلاعات جمع آوری شده را نگهداری و محتوا را اصلاح می کنند، بر روی نیازهای شخصی متمرکز می شوند، امکان برقراری ارتباط با تعدادی از گروه را میسر می سازند، فرصت ایجاد ارتباط با افراد مختلف و ناشناس را مقدور می سازند، به عملکردهای دانش آموزان بازخورد می دهند (درون^{۱۰}، ۲۰۰۷). این ابزارهای جدید در مقایسه با وب^۱ فرصت و امکان

۱- فناوری اطلاعات و ارتباطات دارای ابزارهای ارتباطی مختلفی از جمله؛ وبلاگ، ویکی، پادکست، گروه های خبری، اتاق گفتگو، ویدئو کنفرانس و ابزارهای وایت برد نمونه هایی از ابزارهای نسل دوم وب^۱ هستند.

- 2- Selwyn
- 3- Ellis
- 4- Goodyear
- 5- Prosserz & O'Hora
- 6- Motteram
- 7- Synchronous
- 8- Asynchronous
- 1- Dron

زیادی برای تولید محتوا و برقراری ارتباط ایجاد می نماید. از این رو محققان بیشتری این ابزار را ابزارهای خواندنی - نوشتاری نام گذاری کرده اند (هریکو، ۲۰۰۸). فناوری ارتباطات الکترونیکی به دلیل برخورداری از ظرفیت های رسانه ای متنی، تصویری و صوتی مخصوص به خود قادرند تعاملات بین افراد را در عرصهٔ زمان و مکان توسعه داده و فعالیت های یاددهی و یادگیری را متحول سازند (گریسون و اندرسون^۱، ۱۳۸۳، ص ۲۲).

نوآوری های فناورانه تأثیر مهمی بر سبک های یادگیری فعلی گذاشته است: امروزه ارتباط مبتنی بر رایانه^۲ به عنوان پل ارتباطی برای توسعهٔ مهارت های زبانی برای دانش آموزان بکار گرفته می شود (کرن^۳، ۱۹۹۵)؛ کارآیی و اثر پذیری آموزش مبتنی بر رایانه نیز به نحوه استفاده از آن بستگی دارد (ورشوور، ۱۹۹۶). تحقیقات اخیر نشان داده است که فعالیت های ارتباطی مبتنی بر رایانه می تواند بر افزایش استقلال فردی دانش آموز و یادگیری مشارکتی آنها کمک کند و به عنوان ابزار آموزشی در ماده درسی زبان مورد استفاده قرار گیرد (سان^۴، ۲۰۰۹).

امروزه اغلب معلمان زبان انگلیسی نه تنها درگیر چگونگی نحوه آموزش در کلاس های درس شان می باشند، بلکه در آماده سازی دانش آموزان برای پذیرش مسولیت یادگیری در بیرون از کلاس نیز دارای مشکلات عدیده ای می باشند. اگر دانش آموزان مسولیت یادگیری شان را برعهده بگیرند، هم در محیط آموزشی و هم در خارج از فضای آموزشی بر میزان یادگیری شان خواهند افزود و یقیناً به یادگیرندگان موثر و کارآمد تبدیل خواهند شد (پینک من^۵، ۲۰۰۵).

یکی از عوامل مهم در پیشرفت تحصیلی و تغییر نگرش در یادگیری فراگیران، تلفیق آموزش حضوری معلم با شیوه های به کارگیری فناوری اطلاعات و ارتباطات

-
- 2- Garrison, D. R. & Anderson, T.
 - 3- Computer –mediated Communication
 - 4- Kern
 - 5- Sun
 - 1- Kathleen Pinkman

است. در همین زمینه ونگ^۱ (۲۰۰۸) معتقد است تلفیق فناوری اطلاعات با آموزش حضوری ضمن کمک به یادگیری موضوعی، یادگیرندگان را با کاربرد فناوری، کسب مهارت های تفکر انتقادی و حل مساله یاری می دهد (سراجی، ۱۳۸۸).

فناوری اطلاعات و ارتباطات و محیط های یادگیری مجازی^۲ به گونه ای رایج در نظام های آموزشی به ویژه آموزش عالی مورد استفاده قرار می گیرد. امروزه، تکنولوژی به گونه ای است که به طور مداوم تدریس و یادگیری را دچار تغییر و تحول نموده است و کامپیوتر و امکانات شبکه ای به عنوان یک ابزار آموزشی و نیز به عنوان یکی از امکانات مهم در نظام های آموزشی پذیرفته شده است. با آمدن فناوری اطلاعات و ارتباطات و تلفیق با برنامه درسی زمینه را برای ایجاد امکانات آموزشی مطلوب فراهم ساخته است. فناوری اطلاعات و ارتباطات دارای ابزارهای ارتباطی مختلفی از جمله؛ وبلاگ، ویکی، پادکست، گروه های خبری، اتاق گفتگو، ویدئو کنفرانس و ابزارهای وایت برد نمونه هایی از ابزارهای نسل دوم وب^۳ هستند که قابلیت های زیادی برای اثرگذاری بر فرایند یاددهی - یادگیری دارند (درون^۴، ۲۰۰۷).

وبلاگ ها به آسانی قابل ایجاد هستند و به راحتی هم نگهداری می شوند. وبلاگ ها بیش از ۱۰ سال است که جهانی شده، اما در سال ۱۹۹۹ زمانی که بصورت بلاگر خودش را معرفی کرد رایج گشته است. بلاگ ها بیشتر به صورت مجلات برخط^۵ عمل می کنند و محتوای آنها بطور سنتی شخصی است. وبلاگ ها هر زمان با استفاده از نرم افزارهایی که به کاربران یا بلاگر اجازه می دهند تا وبلاگ خود را به روز نمایند، طراحی کنند و وبلاگ های خود را با زمینه های فنی و یا معمولی نگه بدارند (پینک من، ۲۰۰۵).

آرناء^۶، مزایای اصلی وبلاگ نویسی در کلاس درس زبان را "افزایش دانش زبانی دانش آموزان، افزایش دیدگاه های جدید و تفکرات آنها، و شناسایی

-
- 2- Wang, S. & H, Song
 - 3- Virtual learning environment
 - 4- Web 2.0
 - 5- Dron
 - 6- Online journals
 - 1- Arena C.

ویژگی های انگیزشی در دانش آموزان بر می شمارد. بگونا و کارمن^۱ به نقل از هوت^۲ و پلی تیری^۳ بر تاثیر مثبت وبلاگ نویسی در پیشرفت توانایی نوشتاری و گفتاری زبان تاکید می کنند. یافته های سان (۲۰۰۹) نشان می دهد که وبلاگ نویسی می تواند میدان پویا ایجاد نماید که تمرین های بیرونی (خارج از کلاس)، یادگیری انگیزشی، نویسنده گی، و توسعه راهکارهای یادگیری در دانش آموزان را تسریع بخشد. ارزش افزوده^۴ استفاده بلاگ ها به این معنی است که دانش آموزان محتوایی را تولید می کنند که بطور مداوم در روی وب قابل دسترس است، نظرهای مختلفی را از کاربران دیگر می گیرند، که ممکن است همکلاسی ها یا کاربران ناشناخته باشند (موری و همکاران^۵، ۲۰۰۷).

از آنجایی که بلاگ ها شهرت خود را به عنوان ابزار آموزشی اخیراً به دست آورده اند، پژوهش های وبلاگ نویسی در زمینه یادگیری زبان خارجی کمتر انجام پذیرفته است. با این حال ورد^۶ پروژه ای را توصیف کرده است که در کلاس مهارت نوشتاری و خواندن متون خود در دانشگاه شرح آمریکا اجرا نموده، به نتایج بسیار مثبتی دست یافته است. ورد به این نتیجه رسید که اکثر فراگیران زبان معتقدند که پروژه اخیر به یادگیری زبان شان کمک کرده است (به نقل از پینک من، ۲۰۰۵). بلاگ ها نمونه ای از این نوع منابع محسوب می شوند که مثل سایر محیط های برخط می توانند تفکر انتقادی، تعامل، و یادگیری عمیق را تهييج کرده و به دانش آموزان در تفسير اطلاعات و بکارگیری دانش کمک کنند (کشن و پالمیر^۷، به نقل از پینک من، ۲۰۰۵).

یکی از زمینه های مورد توجه در زمینه کاربرد فناوری اطلاعات در آموزش و پرورش، بحث چگونگی کاربرد این فناوری در فرایند یاددهی - یادگیری است. با

2- Begona Montero-Fleta and Carmen Perez-Sabater

3- Hewett, B.

4- Pelletieri

5- Added value

6- Murray et al.

7- Ward

8- 7. Cashion, J., & Palmieri P.

بهره گیری از روش های یاددهی - یادگیری مرسوم در مدارس و تلفیق آنها با ابزارهای نوین فناوری اطلاعات و ارتباطات، روش های نو در یاددهی - یادگیری به دست می آیند. با به کارگیری این روش ها انتظار می رود که فرایند یادگیری دانش آموزان بهبود پیدا کند و در کل، کیفیت آموزش افزایش یابد.

در این بخش، برخی از مطالعات انجام شده در زمینه فناوری اطلاعات و ارتباطات و به ویژه وبلاگ نویسی مورد بررسی قرار می گیرد.

از همان روزهای نخستین بلاگ بعنوان دفتر یادداشت روزانه برخط^۱، پیوندهای مبتنی بر وب، تفسیرنامه و یادداشت های شخصی (بلاد^۲، ۲۰۰۰)، بصورت ابزار شبکه اجتماعی و یادگیری مهمی درآمده است که می تواند به افراد، گروه ها، و سازمان ها به روش جالب و نوینی کمک رسانی کند (کارر^۳، ۲۰۰۷).

پینک من^۴ (۲۰۰۵) یک اقدام پژوهشی بر روی ۱۵ نفر در مورد تاثیر وبلاگ نویسی بر مهارت های جامع کلاس زبان خارجی دانشگاه کوانسی ژاپن انجام داد. این پروژه در خارج از کلاس با هدف انگیزه دادن به دانش آموزان و برخورداری از محیط واقعی جهت تمرین مهارت های ارتباطی و زبانی با دیگران انجام گرفت. یافته های پژوهش نشان داد که وبلاگ نویسی علاقه و انگیزه دانشجویان را نسبت به زبان بخاطر وجود تعامل بیشتر، دریافت بازخورد از همکلاسی ها و معلمان، بالا برده است. همچنین این پروژه کمک کرد تا فراگیران زبان در زمینه مهارت های خواندن و نوشتن توانایی های لازم را بدست آورند.

با گسترش ابزارهای اینترنتی نسل دوم، وب^۵، درباره کیفیت کاربرد آنها در کلاس درس و آثار آموزشی آنها پژوهش های گوناگون انجام شده است (به عنوان مثال؛ کلاما و همکاران^۶، ۲۰۰۷، درون، ۲۰۰۷، همی، باین، و لند^۱، ۲۰۰۹). این

1- Online diary

2- Blood

3- Karrer

4- Kathleen Pinkman

5- Web 2.0

1- Klamma et al

پژوهش‌ها نشان می‌دهد، قابلیت‌های تعاملی و اجتماعی ابزارهای وب ۲ امکان تعامل و مشارکت بین یادگیرندگان را افزایش می‌دهد و با ترغیب آنها فعالیت فرآیند یادگیری عمیق را تسهیل می‌کند.

وب ۲ به عنوان یک ابزار ممتاز و نرم افزار اجتماعی به دلیل سهولت دسترسی، کاربرد پسند بودن و سهولت کاربری توجه بیشتر معلمان را به خود جلب کرده است. از این رو پژوهشگران زیادی را واداشته تا مطالعه زیادی مبنی بر کاربرد آموزشی و تأثیرات آن دست به تحقیق و پژوهش زنند. لین و هسو^۲ (۲۰۰۸) و کیم (۲۰۰۸) برای کاربرد وبلاگ نویسی در آموزش مدل‌های نظری تهیه کرده‌اند. لین و هسو (۲۰۰۸) مدلی را برای تلفیق وبلاگ با برنامه درسی بر اساس نظریه عمل مبتنی بر تفکر^۳ طراحی کرده‌اند. بر اساس مدل شان، پذیرش فناوری، تقسیم دانش و ارتباط اجتماعی سه عامل در تبدیل وبلاگ به یک رسانه آموزشی به حساب می‌آیند. کیم (۲۰۰۸) با بررسی پژوهش‌های مربوط به وبلاگ‌های آموزشی مدلی را ارائه کرده است. او در طراحی این مدل به ویژگی‌های تعاملی، باز بودن، امکانات دیداری و ماهیت غیر متمرکز داشتن وبلاگ توجه زیادی به آن نموده است.

کراموال و همکاران^۴ (۲۰۰۹) عوامل موثر بر مشارکت دانشجویان در وبلاگ نویسی را مورد بررسی قرار داده و دریافته‌اند، شش عامل مهم در گرایش دانشجویان به استفاده از وبلاگ‌های آموزشی موثر است: مشاهده وبلاگ، نیاز به وبلاگ، پیغام گیر، ارتباط جمعی، کاربرد وبلاگ، سبک ارائه وبلاگ. پژوهشگران دیگر مانند؛ ونگ^۵ (۲۰۰۸)، فارمر و همکاران^۶ (۲۰۰۸) و زی و

2- Hemmi, Bayne & Land

3- Lin & Hsu

4- Reasoned Action Theory

5- Keramwalla et al

6- Yang

7- Farmer et al

همکاران^۱ (۲۰۰۸) به بررسی آثار مشارکت یادگیرندگان در وبلاگ نویسی پرداخته اند. ونگ (۲۰۰۸) در پژوهش موردی با دانشجویان تربیت معلم دریافت که استفاده از وبلاگ به عنوان فعالیت آموزشی تامل انتقادی و حس جمعی را در آنها تقویت می کند. زی و همکاران (۲۰۰۸) در پژوهش خود دریافتند که بازخورد همسالان^۲ در وبلاگ به افزایش یادگیری تاملی و عمیق کمک می کند ولی بر فرآیند تفکر انتقادی تاثیر مثبتی ندارد. فارمر و همکاران (۲۰۰۸) نیز در یک مطالعه طولی تاثیر وبلاگ نویسی بر فرآیند یادگیری دانشجویان را مورد بررسی قرار دادند و دریافتند؛ وبلاگ نویسی دانشجویان را به فعالیت بر می انگیزد و به آنها در یادگیری عمیق در سطح بالا کمک می کند.

زی و همکاران (۲۰۰۸) در پژوهشی درس مطالعات سیاسی را به مدت یک ترم از طریق وبلاگ نویسی به ۴۵ دانشجوی ورودی جدید ارائه کردند. این پژوهش به صورت نیمه تجربی و طولی اجرا شد. آنها دریافتند که وبلاگ نویسی امکان دریافت بازخورد از سایر اعضای هم گروه، تامل و یادگیری عمیق را افزایش می دهد.

دویسن و هلا (۲۰۰۷) در یکی از دروس علوم کتابداری و اطلاع رسانی فعالیت های یادگیری گوناگونی مانند وبلاگ نویسی و شرکت در گروه های خبری را طراحی کردند. آنها با استفاده از روش تحلیل محتوا پاسخ ها و پیام های یادگیرندگان را تحلیل کردند و دریافتند که وبلاگ نویسی بیش از سایر فعالیت ها دانشجویان را به درگیری عمیق با مواد آموزشی ترغیب می کند. بر اساس یافته های آنها وبلاگ نویسی دانشجویان را به مشارکت ایده ها و حمایت از نظر همدیگر ترغیب می کند (سراجی، ۱۳۸۸).

سراجی (۱۳۸۸) در پژوهش مطالعه موردی خود که بر روی ۶۲ نفر از دانشجویان دبیری رشته ریاضی و شیمی انجام داده بود، دریافت که نظردهی در وبلاگ به عنوان فعالیت های یادگیری مهارت های فناورانه، قابلیت های شناختی، یادگیری موضوعی، و مهارت های پژوهشی و اساسی را در دانشجویان توسعه می دهد.

چانگ^۱ (۲۰۰۹) در پژوهش مبتنی بر تاثیر وبلاگ نویسی در آشنا سازی دانش آموزان بر پژوهش آکادمیک (علمی) که بر روی ۳ دانش آموز سال سوم رشته خطاطی^۲ انجام داد نشان داد که هریک از دانش آموزان با ایجاد یک وبلاگ شخصی برای خود در پایان توانستند علاوه بر اینکه تحقیق های روزمره را برای همدیگر ارسال نمایند زمینه را برای خود ارزیابی پژوهشی و تجزیه و تحلیل کلامی از طریق وبلاگ های دانش آموزان فراهم سازند.

این پژوهش مبتنی بر اهداف و متغیرهای مورد مطالعه از نوع پژوهش های نیمه تجربی طرح دو گروهی همسان با پیش آزمون و پس آزمون^۳ است که در آن اثرات یک متغیر مستقل (تاثیر وبلاگ نویسی) بر دو متغیر وابسته (پیشرفت تحصیلی و علاقمندی) مورد بررسی قرار خواهد گرفت. در پژوهش حاضر بررسی تاثیر استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات بر پیشرفت تحصیلی و میزان علاقه مندی دانش آموزان در یادگیری درس زبان انگلیسی تنها از جنبه وبلاگ نویسی مورد بحث قرار می گیرد.

روش تحقیق

در این پژوهش محقق وبلاگی تحت عنوان آموزش زبان انگلیسی کتاب اول متوسطه^۴ ایجاد نموده سپس سرفصل های درس را در هر جلسه در وبلاگ آپلود می کند تا گروه آزمایش بعد از مطالعه و ارتباط با لینک های مرتبط ضمن دریافت اهداف درس نظر و پاسخ سوالات را در منوی "نظر بدهید" ثبت و یا به ایمیل معلم ارسال می نماید. البته یک جلسه نحوه ی ایجاد و ثبت نظرات در وبلاگ آموزش داده می شود. این پژوهش از نوع روش نیمه تجربی است برای اجرای این تحقیق دو گروه آزمودنی هریک به تعداد ۳۰ نفر در نظر گرفته شد. یک گروه به عنوان گروه آزمایش، تحت تاثیر متغیر مستقل یعنی تاثیر وبلاگ نویسی بر یادگیری زبان انگلیسی قرار گرفت و گروه دوم به عنوان گروه کنترل، با روش معمولی آموزش داده شد. در

1- Eddy K. M. Chong

2- Ethnography

3- Non-equivalent pretest – posttest control group design

4- www.englishone.blogfa.com

این تحقیق برای تعیین پایایی پیش آزمون و پس آزمون پیشرفت تحصیلی از روش کودر-ریچاردسون ۲۱ استفاده گردید که پایایی پیش آزمون ۰/۷۶ و پس آزمون ۰/۷۸ بدست آمد. در ضمن برای محاسبه پایایی آزمون علاقه آن را یک گروه ۳۰ نفری اجرا و آلفا کرانباخ آن به مقدار ۰/۷۹ محاسبه گردید.

برای انجام این تحقیق در دو دبیرستان شهر تبریز یکی از ناحیه یک و دیگری از ناحیه سه بطور تقریباً هم سطح انتخاب شدند. از آن جا که یادگیری مبتنی بر وبلاگ نویسی مستلزم داشتن دانش پیش زمینه درباره چگونگی کار با اینترنت و نحوه وارد شدن به وبلاگ، خواندن متن، نظر دهی، پیوند برخی سایت های مرتبط، استفاده از نظرهای دیگران و چندیدن مهارت های دیگر فناورانه ارتباطی دیگر محقق یک جلسه را به آموزش گروه آزمایش اختصاص داد. در ابتدا دو آزمون یکی آزمون پیشرفت تحصیلی از پایه سوم راهنمایی و دیگری آزمون تست میزان علاقه دانش آموزان که هر دو از نوع محقق ساخته بوده و به تایید متخصصان هر حوزه رسیده بود به صورت پیش آزمون برگزار گردید. مدت نه جلسه آموزش زبان به روش وبلاگ نویسی ادامه یافت به طوری که گروه آزمایش به صورت انفرادی و گروهی طبق برنامه ای که محقق داده بود روزهای یکشنبه یعنی یک روز قبل از برنامه هفتگی درس زبان به وبلاگ www.englishone.blogfa.com مراجعه می کردند.

در این مرحله محقق رئوس مطالب را مانند زیر به صورت فایل صوتی متن درس، فایل نوشتاری متن درس، آدرس وب سایت های مرتبط به موضوع درس، سوال های پیرامون هدف درس، ... بارگذاری می شد تا دانش آموزان با مطالعه و مراجعه به محتوای تدوین شده بر عمق یادگیری خود بیافزایند و با علاقه و آمادگی وافر در جلسه درس حاضر شوند. در جریان این فعالیت آموزشی دانش آموزان به سوالاتی که از جلسه پیش توسط معلم مطرح شده جواب می دادند و نظر خود را در پیرامون درس و محتوای ارائه شده به صورت فردی و گروهی در بخش "نظر بدهید" منعکس می نمودند. در جریان آموزش به دلیل عدم سوء برداشت از نظر دهی های دانش آموزان پنجره "نظر بدهید" غیرفعال بود تا دانش آموزان با اعتماد به نفس بیشتر در بخش نظر دهی شرکت نمایند. به این ترتیب این آموزش که بیشتر به فعالیت ها و تجارب یادگیری خارج از کلاس معروف است به مدت نه هفته ادامه یافت و در پایان دو پس آزمون یکی پیشرفت تحصیلی (از پنج درس سال اول متوسطه) و دیگری آزمون علاقه به عمل آمد.

در طول فعالیت های آموزشی بیشتر رئوس مطالب موضوعات مبتنی بر دستور زبان^۱ و خواندن درک و فهم^۲ و برخی سایت های آموزشی که بر علاقه دانش آموزان به یادگیری زبان انگلیسی می افزود، متمرکز بود.

تجزیه و تحلیل اطلاعات

در این بخش اطلاعات و داده های جمع آوری شده در دو گروه کنترل و آزمایش در دو مرحله پیش آزمون و پس آزمون مورد با استفاده از آمار توصیفی و تحلیل کوواریانس ANCOVA تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

براساس اطلاعات بدست آمده از جدول شماره ۱ میانگین نمرات پیش آزمون نکات گرامر در گروه کنترل برابر با ۱۲/۱۰ با انحراف استاندارد ۵/۰۲۶ بدست آمده است که حداقل نمره ۴ و حداکثر آن ۲۵ می باشد. در گروه آزمایش نیز میانگین

نمرات پیش آزمون گرامر ۱۲/۲۳ با انحراف استاندارد ۴/۶۸۱ بوده که حداقل نمرات ۵ و حداکثر نمره ۲۲ بدست آمده است. که میانگین نمرات در گروه کنترل و آزمایش تقریباً یکسان می باشد.

جدول ۱: توزیع پراکندگی نمرات پیش آزمون نکات گرامر
گروه های کنترل و آزمایش

کجی		واریانس	انحراف استاندارد	میانگین	حداکثر نمرات	حداقل نمرات	تعداد	شاخص های آماری	گروه ها
خطای استاندارد	آمار								
۰/۴۲۷	۰/۴۷۶	۲۵/۲۶۶	۵/۰۲۶	۱۲/۱۰	۲۵	۴	۳۰	کنترل	
۰/۴۲۷	۰/۵۲۱	۲۱/۹۰۹	۴/۶۸۱	۱۲/۲۳	۲۲	۵	۳۰	آزمایش	

براساس اطلاعات بدست آمده از جدول شماره ۲ میانگین نمرات پس آزمون نکات گرامر در گروه کنترل برابر با ۱۳/۲۰ با انحراف استاندارد ۶/۴۰۳ بدست آمده است که حداقل نمره ۴ و حداکثر آن ۲۵ می باشد. در گروه آزمایش نیز میانگین نمرات پس آزمون گرامر ۱۷/۷۳ با انحراف استاندارد ۵/۳۴۹ بوده که حداقل نمرات ۶ و حداکثر نمره ۲۶ بدست آمده است. نتایج نشان می دهد نمره پس آزمون گروه آزمایش نسبت به گروه کنترل افزایش یافته است.

جدول ۲: توزیع پراکندگی نمرات پس آزمون نکات گرامر
گروه های کنترل و آزمایش

کجی		واریانس	انحراف استاندارد	میانگین	حداکثر نمرات	حداقل نمرات	تعداد	شاخص های آماری	گروه ها
خطای استاندارد	آمار								
۰/۴۲۷	۰/۴۲۸	۴۰/۹۹۳	۶/۴۰۳	۱۳/۲۰	۲۵	۴	۳۰	کنترل	
۰/۴۲۷	-۰/۵۷۴	۲۸/۶۱۶	۵/۳۴۹	۱۷/۷۳	۲۶	۶	۳۰	آزمایش	

براساس اطلاعات بدست آمده از جدول شماره ۳ میانگین نمرات پیش آزمون مهارت خواندن در گروه کنترل برابر با ۳/۳۷ با انحراف استاندارد ۲/۲۲۰ بدست آمده است که حداقل نمره ۰ و حداکثر آن ۹ می باشد. در گروه آزمایش نیز میانگین نمرات پیش آزمون گرامر ۳/۶۷ با انحراف استاندارد ۲/۳۹۷ بوده که حداقل نمرات ۰ و

حداکثر نمره ۱۰ بدست آمده است. که میانگین نمرات در گروه کنترل و آزمایش تقریباً یکسان می باشد.

جدول ۳: توزیع پراکندگی نمرات پیش آزمون مهارت خواندن گروه های کنترل و آزمایش

کجی		واریانس	انحراف استاندارد	میانگین	حداکثر نمرات	حداقل نمرات	تعداد	شاخص های آماری گروه ها
خطای استاندارد	آمار							
۰/۴۲۷	۰/۶۵۶	۴/۹۳۰	۲/۲۲۰	۳/۳۷	۹	۰	۳۰	کنترل
۰/۴۲۷	۱/۰۳۴	۵/۷۴۷	۲/۳۹۷	۳/۶۷	۱۰	۰	۳۰	آزمایش

جدول شماره ۴ میانگین نمرات پس آزمون مهارت خواندن در گروه کنترل برابر با ۵/۵۰ با انحراف استاندارد ۲/۰۹۷ بدست آمده است که حداقل نمره ۲ و حداکثر آن ۱۰ می باشد. در گروه آزمایش نیز میانگین نمرات پس آزمون گرامر ۶/۲۴ با انحراف استاندارد ۲/۰۰۱ بوده که حداقل نمرات ۳ و حداکثر نمره ۱۰ بدست آمده است. نتایج نشان می دهد نمره پس آزمون گروه آزمایش نسبت به گروه کنترل افزایش یافته است.

جدول ۴: توزیع پراکندگی نمرات پس آزمون مهارت خواندن گروه های کنترل و آزمایش

کجی		واریانس	انحراف استاندارد	میانگین	حداکثر نمرات	حداقل نمرات	تعداد	شاخص های آماری گروه ها
خطای استاندارد	آمار							
۰/۴۲۷	۰/۰۰۰	۴/۳۹۷	۲/۰۹۷	۵/۵۰	۱۰	۲	۳۰	کنترل
۰/۴۲۷	۱/۲۰۷	۴/۰۰۴	۲/۰۰۱	۶/۲۴	۱۰	۳	۳۰	آزمایش

براساس اطلاعات بدست آمده از جدول شماره ۵ میانگین نمرات پیش آزمون علاقه مندی در گروه کنترل برابر با ۵۶/۸۳ با انحراف استاندارد ۱۳/۲۹۳ بدست آمده است که حداقل نمره ۴۰ و حداکثر آن ۸۰ می باشد. در گروه آزمایش نیز میانگین نمرات پس آزمون گرامر ۶۹/۰۰ با انحراف استاندارد ۱۶/۲۶۳ بوده که حداقل نمرات ۴۰ و حداکثر نمره ۱۰۰ بدست آمده است. نتایج نشان می دهد نمره پیش آزمون گروه آزمایش نسبت به گروه کنترل بیشتر است.

**جدول ۵: توزیع پراکندگی نمرات پیش آزمون علاقه مندی
در گروه های کنترل و آزمایش**

کجی		واریانس	انحراف استاندارد	میانگین	حداکثر نمرات	حداقل نمرات	تعداد	شاخص های آماري	گروه ها
خطای استاندارد	آمار								
۰/۴۲۷	۰/۳۱۹	۱۷۶/۶۹۵	۱۳/۲۹۳	۵۶/۸۳	۸۰	۴۰	۳۰	کنترل	
۰/۴۲۷	-۰/۲۹۲	۲۶۴/۴۸۳	۱۶/۲۶۳	۶۹/۰۰	۱۰۰	۴۰	۳۰	آزمایش	

براساس اطلاعات بدست آمده از جدول شماره ۶ میانگین نمرات پس آزمون علاقه مندی در گروه کنترل برابر با ۶۸/۳۳ با انحراف استاندارد ۱۳/۶۶۷ بدست آمده است که حداقل نمره ۴۰ و حداکثر آن ۱۰۰ می باشد. در گروه آزمایش نیز میانگین نمرات پس آزمون گرامر ۸۵/۰۰ با انحراف استاندارد ۱۱/۳۷۱ بوده که حداقل نمرات ۶۰ و حداکثر نمره ۱۰۰ بدست آمده است. نتایج نشان می دهد نمره پس آزمون گروه آزمایش نسبت به گروه کنترل افزایش یافته است.

**جدول ۶: توزیع پراکندگی نمرات پس آزمون علاقه مندی
گروه های کنترل و آزمایش**

کجی		واریانس	انحراف استاندارد	میانگین	حداکثر نمرات	حداقل نمرات	تعداد	شاخص های آماري	گروه ها
خطای استاندارد	آمار								
۰/۴۲۷	۰/۴۹۵	۱۸۶/۷۸۲	۱۳/۶۶۷	۶۸/۳۳	۱۰۰	۴۰	۳۰	کنترل	
۰/۴۲۷	-۰/۰۷۵	۱۲۹/۳۱۰	۱۱/۳۷۱	۸۵/۰۰	۱۰۰	۶۰	۳۰	آزمایش	

فرضیه شماره ۱: استفاده از وبلاگ نویسی بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان در نکات گرامری درس زبان انگلیسی پایه اول دانش آموزان پسر دبیرستان های شهر تبریز تأثیر مثبت دارد.

برای تحلیل آماری داده های مربوط به این فرضیه و با توجه به استفاده از پیش و پس آزمون در این پژوهش، برای کنترل اثر پیش آزمون از روش تحلیل کوواریانس استفاده شده است. جدول ۷ نتایج تحلیل کوواریانس نمرات پس آزمون گرامر تلاش دانش آموزان پسر در گروه های آزمایش و کنترل است.

جدول ۷: نتایج تحلیل کوواریانس نمرات پس آزمون گرامر
دانش آموزان پسر در گروه های آزمایش و کنترل

شاخص ها	ss	df	ms	f	sig
پیش آزمون گرامر (متغیر هم تغییر)	۱۰۴۶/۰۴۱	۱	۱۰۴۶/۰۴۱	۶۱/۳۰۲	۰/۰۰۰
متغیر مستقل (گروه)	۲۹۲/۵۵۷	۱	۲۹۲/۵۵۷	۱۷/۱۴۵	۰/۰۰۰

جدول ۷ نشان می دهد پس از خارج کردن اثر پیش آزمون به روش تحلیل کوواریانس، F محاسبه شده برای گروه های آزمایش و کنترل (۱۷/۱۴۵) در سطح $P \leq ۰/۰۰۰$ معنا دار است. بنابراین بین گروه ها تفاوت معنی داری وجود دارد بیانگر اثر بخشی استفاده از وبلاگ نویسی در نکات گرامری است.

بررسی های مقدماتی برای اطمینان از عدم تخطی از مفروضه های نرمال بودن، خطی بودن، همگنی بودن واریانس، همگنی شیب های رگرسیون و پایایی اندازه گیری های متغیرهای هم تغییر انجام شد. بعد از تعدیل نمره های قبل از مداخله، تفاوت معنی دار بین دو گروه مداخله در نمره های پس از مداخله در پس آزمون گرامر وجود نداشت. ($F=(۱/۱۲۲)$ ؛ $P= ۰/۲۹۴$). رابطه قوی بین نمره های قبل از مداخله و بعد از مداخله در آزمون نکات گرامر وجود داشت که به وسیله ارزش مجذور اتای جزئی برابر $۰/۷۵$ نشان داده می شود.

فرضیه شماره ۲: استفاده از وبلاگ نویسی بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان در مهارت خواندن درس زبان انگلیسی پایه اول دانش آموزان پسر دبیرستان های شهر تبریز تأثیر مثبت دارد.

برای تحلیل آماری داده های مربوط به این فرضیه و با توجه به استفاده از پیش و پس آزمون در این پژوهش، برای کنترل اثر پیش آزمون از روش تحلیل کوواریانس استفاده شده است. جدول ۸ نتایج تحلیل کوواریانس نمرات پس آزمون مهارت خواندن دانش آموزان پسر در گروه های آزمایش و کنترل است.

جدول ۸: نتایج تحلیل کوواریانس نمرات پس آزمون مهارت خواندن در گروه های آزمایش و کنترل

sig	f	ms	df	ss	شاخص ها منابع
۰/۰۰۰	۴۱/۷۹۳	۱۰۳/۰۵۷	۱	۱۰۳/۰۵۷	پیش آزمون مهارت خواندن (متغیر هم تغییر)
۰/۱۶۶	۱/۹۷۰	۴/۸۵۷	۱	۴/۸۵۷	متغیر مستقل (گروه)

جدول ۸ نشان می دهد پس از خارج کردن اثر پیش آزمون به روش تحلیل کوواریانس، F محاسبه شده برای گروه های آزمایش و کنترل (۱/۹۷۰) در سطح $P \leq ۰/۱۶۶$ معنا دار نیست. بنابراین بین گروه ها تفاوت معنی داری وجود ندارد این نتایج بیانگر عدم اثر بخشی استفاده از وبلاگ نویسی در مهارت خواندن است.

بررسی های مقدماتی برای اطمینان از عدم تخطی از مفروضه های نرمال بودن، خطی بودن، همگنی بودن واریانس، همگنی شیب های رگرسیون و پایایی اندازه گیری های متغیرهای هم تغییر انجام شد. بعد از تعدیل نمره های قبل از مداخله، تفاوت معنی دار بین دو گروه مداخله در نمره های پس از مداخله در پس آزمون گرامر وجود نداشت. ($F = ۳/۸۳۹$; $P = ۰/۵۵$). رابطه قوی بین نمره های قبل از مداخله و بعد از مداخله در آزمون مهارت خواندن وجود داشت که به وسیله ارزش مجذور اتای جزئی برابر ۰/۷۵ نشان داده می شود.

فرضیه شماره ۳: استفاده از وبلاگ نویسی بر میزان علاقه مندی دانش آموزان در یادگیری درس زبان انگلیسی پایه اول دانش آموزان پسر دبیرستان های شهر تبریز تأثیر مثبت دارد.

برای تحلیل آماری داده های مربوط به این فرضیه و با توجه به استفاده از پیش و پس آزمون در این پژوهش، برای کنترل اثر پیش آزمون از روش تحلیل کوواریانس استفاده شده است. جدول ۹ نتایج تحلیل کوواریانس نمرات پس آزمون پس آزمون استفاده شده است. جدول ۹ نتایج تحلیل کوواریانس نمرات پس آزمون پس آزمون علاقه مندی دانش آموزان پسر در گروه های آزمایش و کنترل است.

جدول ۹: نتایج تحلیل کوواریانس نمرات پس آزمون علاقه مندی
در گروه های آزمایش و کنترل

sig	f	ms	df	ss	شاخص ها منابع
۰/۳۷	۴/۵۴۱	۶۷۶/۳۵۵	۱	۶۷۶/۳۵۵	پیش آزمون علاقه مندی (متغیر هم تغییر)
۰/۰۰۰	۱۶/۵۰۶	۲۴۵۸/۶۵۵	۱	۲۴۵۸/۶۵۵	متغیر مستقل (گروه)

جدول ۹ نشان می دهد پس از خارج کردن اثر پیش آزمون به روش تحلیل کوواریانس، F محاسبه شده برای گروه های آزمایش و کنترل (۱۶/۵۰۶) در سطح $P \leq ۰/۰۰۰$ معنا دار است. بنابراین بین گروه ها تفاوت معنی داری وجود دارد این نتایج بیانگر اثر بخشی استفاده از وبلاگ نویسی بر علاقه مندی دانش آموزان به یادگیری درس زبان است.

بررسی های مقدماتی برای اطمینان از عدم تخطی از مفروضه های نرمال بودن، خطی بودن، همگنی بودن واریانس، همگنی شیب های رگرسیون و پایایی اندازه گیری های متغیرهای هم تغییر انجام شد. بعد از تعدیل نمره های قبل از مداخله، تفاوت معنی دار بین دو گروه مداخله در نمره های پس از مداخله در پس آزمون گرامر وجود نداشت.

$(F = (۰/۳۴۰)؛ P=۰/۵۶۲)$. رابطه قوی بین نمره های قبل از مداخله و بعد از مداخله در آزمون مهارت خواندن وجود داشت که به وسیله ارزش مجذور اتای جزئی برابر ۰/۷۵ نشان داده می شود.

بحث و نتیجه گیری

همان طور که بحث شد فرضیه شماره یک تحقیق در این بخش مورد تایید قرار گرفت و این بدین معنی است که به طور کلی بر اساس یافته های این پژوهش استفاده از وبلاگ نویسی در آموزش نکات گرامری زبان انگلیسی تاثیر بیشتری بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دارد.

تلفیق فناوری با برنامه درسی در کلاس درس به عوامل مختلفی بستگی دارد. با توسعه وب ۲، نرم افزارهای اجتماعی مانند وبلاگ به سهولت در دسترس کاربران قرار گرفته است. معلمان نیز به آسانی می توانند از وبلاگ برای طراحی فعالیت های یادگیری و تلفیق برنامه درسی با فناوری های اطلاعاتی و ارتباطی از این ابزار بهره گیرند. امکانات ارائه ای و نظردهی و دریافت انواع فایل ها و پیوندهای مرتبط ماده درسی، به یادگیرندگان امکان می دهد تا نظرات خود را با دیگران به اشتراک بگذارند، با آنها تعامل برقرار کنند و نظرات دوستان خود را مشاهده نمایند و آنها را نیز تحلیل کنند. استفاده از این امکانات و ابزارهای ارتباطی در طراحی فعالیت های یادگیرندگان از نظر سازنده گرایان که بر تعامل بین یادگیرندگان، فعال بودن آنها و فعالیت شناختی شان در فرآیند یادگیری تاکید دارند، بسیار حائز اهمیت است.

نتایج این پژوهش با یافته های پینک من (۲۰۰۵) که در یک اقدام پژوهشی میزان تاثیر به کارگیری وبلاگ نویسی در آموزش زبان بر روی ۱۵ نفر از دانشجویان خود در دانشگاه کوانسی ژاپن در زمینه مهارت نوشتاری مورد مطالعه قرار داده بود همخوانی دارد. امروزه بیشترین کاربرد رایانه ها در یادگیری زبان، دانش آموزان را به تعامل با نظام های اطلاعاتی درگیر کرده است (لیدل، ۱۹۹۹). اما، وبلاگ ها نوآوری هایی هستند که در آن دانش آموزان نه فقط با رایانه بلکه با دیگران نیز نیاز به تعامل دارند. برای کاربران وبلاگ، وبلاگ نویس ها، رایانه یک نوع وسیله ارتباطی متوسطی محسوب می شود. با تشویق استفاده از وبلاگ نویسی تعامل و مهارت خواندن و نوشتن بین دانش آموزان به طور خاص و همه افراد به طور عام نقش ارتباطی مهم تری از تعاملات ناشی از کاربرد کال^۲ دارد (پینک من، ۲۰۰۵).

آنچه امروزه در آموزش و پرورش مطرح است استفاده از فناوری های اطلاعاتی و ارتباطی جدید به ویژه رایانه، اینترنت، ایجاد مدارس هوشمند و شیوه های بهره گیری از آنها است. نتایج این پژوهش نشان می دهد در صورت فراهم ساختن برخی زیرساختارهای پایه ای استفاده از وبلاگ نویسی می تواند بر میزان یادگیری

دانش آموزان تأثیر مثبت داشته باشد.

نتایج این پژوهش با پژوهش های بگونا و کارمن (۲۰۰۹) همخوانی دارد. در این پژوهش آنها از وبلاگ نویسی به عنوان سکویی برای افزایش مهارت های زبانی فراگیران استفاده کردند که نتیجه حاصل از پژوهش نشان داد که وبلاگ نویسی در آموزش مهارت نوشتاری و گرامری فراگیران تأثیر مثبت داشته است.

همچنین نتایج این پژوهش با پژوهش های کلاما و همکاران، (۲۰۰۷) باین، (۲۰۰۸) در زمینه استفاده از وب ۲ یا تکنولوژی اجتماعی (وبلاگ نویسی) در فرایند یاددهی - یادگیری دانشجویان انجام داده بودند که باعث افزایش میزان مهارت نوشتاری دانشجویان گردید، همخوانی دارد. باین در پژوهش خود به این نتیجه رسید که می توان پداگوژی را با این ابزارهای آموزشی که به عنوان تکنولوژی از آنها یاد می شود تلفیق نمود.

تحلیل داده های فرضیه شماره دو حاصل نتایج اصلی کوواریانس از آزمون مهارت خواندن در ردیف مربوط به متغیر مستقل (گروه کنترل و آزمایش) نشان می دهد تفاوت معنی داری از همدیگر وجود ندارد. ولی متغیر هم تغییر معنی دار است. از این رو نتایج این پژوهش با پژوهش های پینک من (۲۰۰۵)، لین و هسو (۲۰۰۷)، زی و همکاران (۲۰۰۸)، بگونا و کارمن (۲۰۰۹)، که با آزمون فرضیه مهارت خواندن در ارتباط بودند، همخوانی ندارد.

به نظر می رسد استفاده از وبلاگ نویسی در یادگیری زبان انگلیسی نتوانسته بر مهارت خواندن دانش آموزان تأثیر گذار باشد.

اینترنت یکی از وسایل ارتباطی قابل دسترس برای همه است آنچه که مهم است استفاده از آن بصورت سریع و صحیح است. بیشتر کاربران مدت زمان زیادی را صرف جستجو های اینترنتی می کنند بدون اینکه به اهداف مورد نظر خود دست یابند. از این رو دادن آموزش های مبتنی بر آشنا سازی دانش آموزان در زمینه چگونگی خواندن متون که البته پیدا کردن متون به زبان انگلیسی برای دانش آموزان در این گونه پژوهش ها تا حدی سخت است.

بهبود یادگیری محتوای درسی از طریق خواندن متون، آثار نظر دهی در وبلاگ امکان پذیر است. و یافته های زیادی در این زمینه انجام شده است نتایج پژوهش فارمر و همکاران (۲۰۰۸)، زی و همکاران (۲۰۰۸)، ورد (۲۰۰۴) در زمینه افزایش میزان مهارت فراگیران در درک و فهم متون خواندنی نشان می دهد که داشتن دانش اولیه و آگاهی سطح زبانی دانش آموزان در استفاده از وبلاگ نویسی در تقویت مهارت خواندن بسیار مهم است. بنابراین نتایج پژوهش حاضر با نتایج پژوهش های فوق همخوانی ندارد.

نتایج این فرضیه (شماره سه) نشان می دهد استفاده از وبلاگ نویسی بر میزان علاقه دانش آموزان به یادگیری زبان انگلیسی اثر بخش بوده است. به کارگیری صحیح و اصولی از ابزارهای اجتماعی وب ۲ سبب می شود نگرش، علاقه و دانش کاربران نسبت به محیط یادگیری و موضوعات مورد بحث تغییر کند (ورد، ۲۰۰۴). آموزش به روش وبلاگ نویسی نه تنها بر مهارت نوشتاری و خواندن زبان انگلیسی تاثیر گذار است بلکه در تغییر علاقه فراگیر به محیط آموزشی و مواد آموختنی نیز اثر بخش است (پینک من، ۲۰۰۵).

بکارگیری صحیح و اصولی از رایانه که ورد آن را وسیله واسطه ای در برقرار ارتباط های اجتماعی از آن یاد می کند، استفاده از ابزار های اجتماعی نظیر ویکی و وبلاگ (باین، ۲۰۰۸) در فرایند یاددهی و یادگیری نتایج قابل توجهی را در تغییر علایق، نگرش و دیدگاه های فراگیران به یادگیری زبان داشته است. از این رو نتایج آزمون این فرضیه با نتایج باین همخوانی دارد

امروزه به کارگیری از ابزارهای ارتباطی نظیر ویکی، همایش ها و کنفرانس های هم زمان و غیر هم زمان، بلاگرها هم در بهبود یادگیری، بالا بردن کیفیت یادگیری و تغییر رویکردها نقش مهمی را ایفا می کنند درون (۲۰۰۷). با کاربرد وبلاگ نویسی در آموزش هم فرایند برقراری ارتباطی بین فراگیران بهبود می یابد و هم میزان علاقه آنها نسبت به یادگیری افزایش پیدا می کند. (الکساندر، ۲۰۰۶؛

بنابراین نتایج این پژوهش با تحقیق پینک من (۲۰۰۵)، ادی (۲۰۰۹)، درون (۲۰۰۷)، الکساند (۲۰۰۶) و اندرسون (۲۰۰۷) که در زمینه میزان افزایش انگیزه و تغییر نگرش فراگیران با استفاده از آموزش مبتنی بر وبلاگ نویسی انجام پذیرفته اند همخوانی دارد.

نتایج پژوهش حاضر هم چنین با پژوهش سراجی (۱۳۸۸)، کیم (۲۰۰۸)، فارمر و همکاران (۲۰۰۸) و زی و همکاران (۲۰۰۸) که به بررسی آثار مشارکت یادگیرندگان در وبلاگ نویسی پرداخته اند از نظر میزان تغییر نگرش و علاقه کاربران وبلاگ نویس به یادگیری مواد آموختنی همخوانی دارد. نتایج پژوهش حاضر با تحقیقات موری و همکاران (۲۰۰۷) تاثیر "وبلاگ نویسی در آموزش زبان انگلیسی به عنوان فعالیت های خارج از مدرسه بر میزان انگیزش دانش آموزان" همخوانی دارد.

منظور از محدودیت های پژوهش عبارت از کلیه عوامل و متغیرهایی است که بر متغیر مستقل و متغیر وابسته پژوهش موثر بوده و بر میزان تعمیم پذیری و نتایج تحقیق موثر می باشد. محدودیت های تحقیق به دو بخش محدودیت هایی که در اختیار محقق و محدودیت های خارج از اختیار محقق تقسیم می گردد.

اولین محدودیت، فقدان زیرساخت های فنی و حمایتی است. در این تحقیق از دانش آموزان پسر در گروه های کنترل و آزمایش استفاده شده است و علت آن نوپا بودن این گونه پژوهش و عدم همکاری عوامل مدرسه و دانش آموزان دختر به دلایل مختلف بود که محقق از دانش آموزان پسر استفاده کرده است.

- تعداد نمونه ها در هر گروه ۳۰ نفر انتخاب شد و این با توجه به ترکیب واقعی هر دو کلاس بود.

- انجام این تحقیق در مدارس دولتی نواحی یک و سه صورت گرفته است و علت آن وجود امکانات اینترنتی نسبتاً مناسب در سطح مدرسه و خانواده ها می باشد.

- گاهی اوقات دانش آموزان قادر به استفاده ی کامل از فناوری نبودند و این امر باعث می شد محقق در فرایند آموزش با کمبود زمانی هم روبرو شود.

- با توجه به زمان اجرای تحقیق، محقق فقط ۵ درس از کتاب درسی سال اول متوسطه را با استفاده از وبلاگ نویسی آموزش داد.
 - عدم دسترسی به نمونه بزرگ
 - پایین بودن سواد رایانه ای و اینترنتی دانش آموزان
 - پایین بودن امکانات زیرساختاری در مدرسه ای که پژوهش در آن جا صورت می گرفت.
 - عوامل خانوادگی و اقتصادی دانش آموزان.
 - پایین بودن اطلاعات فناوری معلمان هر دو گروه مورد پژوهش.
- از آن جایی که یادگیری مبتنی بر وبلاگ نویسی به عنوان یکی از ابزارهای ارتباطی فناوریانه و به نوعی یادگیری الکترونیکی محسوب می شود و تاثیر مثبتی بر فرایند یاددهی - یادگیری دارد، نظام آموزشی کشور باید با تجهیز زیرساختارهای اساسی و تربیت نیروی انسانی کارآمد و ماهر، تحول عمیق در آموزش و برنامه درسی مبتنی بر فناوری اطلاعات و ارتباطات ایجاد کند. از طریق یادگیری الکترونیکی و بهره گیری از ابزارهای مختلف ابزارهای ارتباطی تفکر انتقادی، یادگیری مادام العمر، دسترسی آسان به اطلاعات و پرورش خلاقیت امکان پذیرتر از یادگیری به روش های معمولی است، شایسته است مسئولان آموزشی کشور برنامه ریزی های سازنده و عملی را برای پیشبرد این اهداف اتخاذ نمایند.
- از این رو با توجه به نتایج این پژوهش و تحقیقات انجام یافته پیشین می توان موارد زیر را به مثابه راهکارهایی برای متحول ساختن نظام آموزشی عنوان کرد.
- ۱- برنامه ریزان آموزشی امکانات و روش های نوین آموزشی را به خوبی شناسایی کرده و بهترین شیوه های آموزشی را به کار برند.
 - ۲- با توجه به تغییر و تحول سریع در عرصه اطلاعات و دانایی بشر و شتاب گرفتن جریان تولید دانش و همچنین جریان منسوخ شدن دانش کنونی، در برنامه درسی باید بیش از گذشته هدف چگونگی یاد گرفتن^۱ و یادگیری

مادام العمر^۱ در کانون توجه قرار گیرد.

۳- برنامه درسی باید بیش از گذشته دانش آموزان را مهبیای ایفای نقش آفرینی، تولید و ساخت و ساز در عرصه دانش و اطلاعات کند. در این پارادایم انتقال دانش از طریق معلم و کتاب با تاکید بر حافظه، تکرار و یاداش جای خود را به «ساختن دانش» یادگیری عمقی می دهد (مهرمحمدی، ۱۳۸۷)

۴- پیشنهاد می شود در آموزش زبان انگلیسی از آموزش مبتنی بر وبلاگ نویسی در مدارس استفاده شود.

۵- پیشنهاد می شود آموزش از طریق وبلاگ نویسی در سایر مواد درسی هم استفاده شود تا میزان اثر بخش این روش آموزشی بیشتر شناسایی شود.

۶- پیشنهاد می شود مهارت های مختلف دانش زبانی با استفاده از وبلاگ نویسی آموزش داده شود.

۷- با برگزاری دوره های کوتاه آموزشی ضمن خدمت، معلمان را در به کارگیری رایانه، اینترنت، و چگونگی تلفیق برنامه درسی با فناوری اطلاعات و ارتباطات آموزش داد.

۸- فراگیر کردن سیستم آموزشی مدارس هوشمند و ابزارهای نرم افزاری و سخت افزاری کلاس هوشمند و اطلاع رسانی معلمان در چگونگی به کارگیری آنها در فرایند تدریس می تواند نقش مهمی در آموزش و پرورش ایفا کند.

۹- تجهیز مدارس با امکانات ارتباطی از جمله وایرلس^۲، ای . دی . اس . ال^۳، و ایجاد وب سایت های آموزشی اختصاصی، و استفاده از نیروی انسانی کارآمد در مدارس.

- پیشنهاد می شود علل عدم استفاده از ابزارهای ارتباطی و اینترنتی در مدارس بررسی شوند
- پیشنهاد می شود این پژوهش در دامنه وسیع تر در محیط مبتنی بر اینترنت با رویکردهای فرهنگی و اجتماعی هم انجام بگیرد.
- پیشنهاد می شود این پژوهش در مدل های یادگیری الکترونیکی دیگر هم که در متن پیشینه اشاره شده به صورت تجربی انجام شود.
- از آن جا که این پژوهش در میان دانش آموزان پسر صورت گرفته است پیشنهاد می شود چنین تحقیقی در بین دانش آموزان دختر و مقاطع مختلف نیز انجام پذیرد.

منابع

- سراجی، فرهاد. (۱۳۸۸). تأثیر مشارکت در وبلاگ نویسی به عنوان فعالیت یادگیری در تجارب یادگیری دانشجویان دبیری دانشگاه همدان. **همایش بین المللی یادگیری الکترونیکی**. تهران: انتشارات دانشگاه علم و صنعت. پاییز (۱۳۸۸).
- نادری، عزت الله؛ سیف نراقی، مریم. (۱۳۸۸). **روش های تحقیق و چگونگی ارزشیابی آن در علوم انسانی**. تهران: نشر ساوالان.
- مهرمحمدی، محمود و همکاران. (۱۳۸۷). **برنامه درسی نظرگاه ها، رویکردها و چشم اندازها** (ویراست دوم). تهران: انتشارات آستان قدس رضوی.
- Arena, C. (2008). Blogging in the language classroom: It doesn't simply happen. TSEL-EJ. Teaching English as a second or Foreign Language, 1,4. <http://www.tesl-ej.org/wordpress/past-issues/volume11/ej44/ej44a3/>
- Baton. R. Haydn. T (2006). Trainee teachers's views on what helps them to use information and communication technology effectively in their subject teaching. **Journal of Computer Assisted Learning** 22, 257-272.
- Begoña Montero-Fleta and Carmen Pérez-Sabater. (2009) A research on blogging as a platform to enhance language skills. <http://www.sciencedirect.com>.

- Blood, R. (2000). **Weblogs: A history and perspective**. Available from: http://www.rebeccablood.net/essays/weblog_history.html, retrieved 06.07.07.
- Cashion, J., & Palmieri P. (2002). Relationships on the line. Retrieved February 15, 2004, from AusWeb02, <http://ausweb.scu.edu.au/aw02/papers/refereed/quayle/paper.html>
- Chong Eddy K. M.. (2009). Using blogging to enhance the initiation of students into academic. www.elsevier.com/locate/compedu
- Dron, J. (2007). Designing the Undesignable: Social Software and Control. **Educational Technology & Society**, 10 (3), 60-71.
- Ellis. R. A, Goodyear. P, Prossers. M & O'Hara. A(2006). How and what university students learn through online and face to face discussion.
- Farmer. B, Yue. A and Brooks.C(2008). Using blogging for higher order learning in large cohort university teaching: A case study. **Australasian Journal of Educational Technology**, 24(2), 123-136
- Felix, U. (2003). Teaching languages online: Deconstructing the myths. **Australian Journal of Educational Technology**, 19, 1, 118-138.
- Garrison, D. R., Anderson, T. and Archer, W.(2003) 'Critical inquiry in a text-based environment: computer conferencing in distance education', **The Internet and Higher Education**, 2, 2/3: 87-105.
- Hricko, M(2008). Blogs. In Lawrence A. Tomei. **Encyclopedia of Information Technology Curriculum Integration**. Hershey: Information Science reference
- Hsu.C-L, Lin J.C-C(2008). Acceptance of blog usage: The roles of technology acceptance, social influence and knowledge sharing motivation. **Information & Management** 45.65-74.
- Hydn. T. A, Barton. R(2007). **Common needs and different agendas**: How trainee teachers make progress in their ability to use ICT in subject teachinh.

- Karrer, T. (2007). **Learning and networking with blogs**. Retrieved 10.12.08, Available from. Learning Circuits. http://www.astd.org/LC/2007/1007_karrer.htm.
- Kerawalla L., Minocha S., Kirkup G. & Conole G. (2008) Characterising the different blogging behaviours of students on an online distance learning course. **Learning, Media and Technology** 33, 21-33.
- Kern, R. (1995). Restructuring classroom interaction with networked computers: Effects on quantity and characteristics of language production. **The Modern Language Journal**, 79. 457- 476.
- Kim.H.N(2008). The phenomenon of blogs and theoretical model of blog use in educational contexts. **Computers & Education** 51. 1342-1352
- Little, D. (1999). Freedom to learner and compulsion to interact: promoting learner autonomy through the use of information systems and information technologies. In R. Pemberton (et al.), **Taking control: Autonomy in language learning** (pp.203-218). Hong Kong: Hong Kong University Press.
- Motteram, G (2006). 'Blended'education and the transformation of teacher: a long- term case study in postgraduate UK Higher Education, **British Journal of Educational Technology** 37(1)17-30
- Murray, L, Hourigan, T., & Jeanneau, C., (2007). Blog writing integration for academic language learning purposes: Towards an assessment framework. **Ibérica**, 14, 9-32.
- Pérez-Sabater, C.; Montero-Fleta, B. & Rising, B. (2009). Short and Long-Term Retention and Student Motivation Using Active Learning and Simulation Techniques. **Learn to Game, Game to Learn. Proceedings of the 40th Conference of the Simulation and Gaming Association**.
- Pinkman, K. (2005) **The JALT CALL Journal**, 2005, Vol. 1, No. 1, pp. 12-24
- Pool, Bernard, J. (1995). **Education for an information age: Teaching in the Computerized Publishing**, Madison, Wisconsin

- Porter, L. R (2004). **Developing an Online Curriculum: Technologies and Techniques**. London: Information Science Publishing.
- Selwyn. N (2007). The use of computer technology in university teaching and learning: a critical perspective. **Journal of computer assisted learning**. 23, 83-94
- Sun, Y. (2009). Voice blog: An exploratory study of language learning. **Language Learning & Technology**, 13, 2, 88-103.
- Thorne, S. L. & Payne, J. S. (2005). Evolutionary trajectories, Internet-mediated expressions, and language education. **CALICO Journal**, 22, 3, 371-397.
- Wang, S& Song, H(2008). **Learning Community and Networked Learning Community**. In Lawrence A. Tomei. Encyclopedia of Information Technology Curriculum: Integration. Hershey Information Science reference.
- Ward, J. M. (2004). Blog assisted language learning (BALL): Push button publishing for the pupils. **TEFL Web Journal**, 3, 1. Retrieved February 15, 2004, from http://www.teflweb-j.org/v3n1/blog_ward.pdf
- Warschauer, M. (1996). Computer-assisted language learning: An introduction. In Fators S., (Ed.), **Multimedia language teaching**, (pp. 3-20). Tokyo: Logos International.
- Weller M., Pegler C. & Mason R. (2005) Use of innovative technologies on an e-learning course. **Internet and Higher Education** 8, 61-71.
- Xie, Y., Ke, F., Sharma, P(2008). **The effect of peer feedback for blogging on college students' reflective learning processes**. **Internet and Higher Education** 11 (2008) 18-25.